

Τάσος Ανθουλιάς

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ

Από τους αρχαίους χρόνους
ως το 2020 μ.Χ.

Η Σαντορίνη ή Θήρα είναι νησί των Κυκλάδων.
Πρωτεύουσά της είναι τα Φηρά.
Είναι γνωστή για το ηφαίστειό της.

ΧΕΛΙΔΟΝΙ 2025

Η Μινωική έκρηξη ήταν μια καταστροφική ηφαιστειακή έκρηξη στο Αιγαίο που κατέστρεψε το νησί της Σαντορίνης περίπου το 1600 π.Χ. Κατέστρεψε τον μινωικό οικισμό στο Ακρωτήρι της Σαντορίνης, καθώς και κοινότητες και αγροτικές περιοχές σε κοντινά νησιά και στις ακτές της Κρήτης με επακόλουθους σεισμούς και τσουνάμι. Επέφερε ανυπολόγιστες καταστροφές στον Μινωικό Πολιτισμό.

Μετά την καταστροφική ηφαιστειακή έκρηξη σχηματίστηκε το σημερινό νησί της Σαντορίνης και απέναντι το νησί Θηρασία. Ανάμεσά τους είναι η θάλασσα που ονομάζεται καλδέρα (που ήταν ο κώνος του ηφαιστείου), μέσα στην οποία έχουν δημιουργηθεί τα ηφαιστειογενή νησιά Νέα και Παλαιά Καμένη που αποτελούν ψυγμένη λάβα.

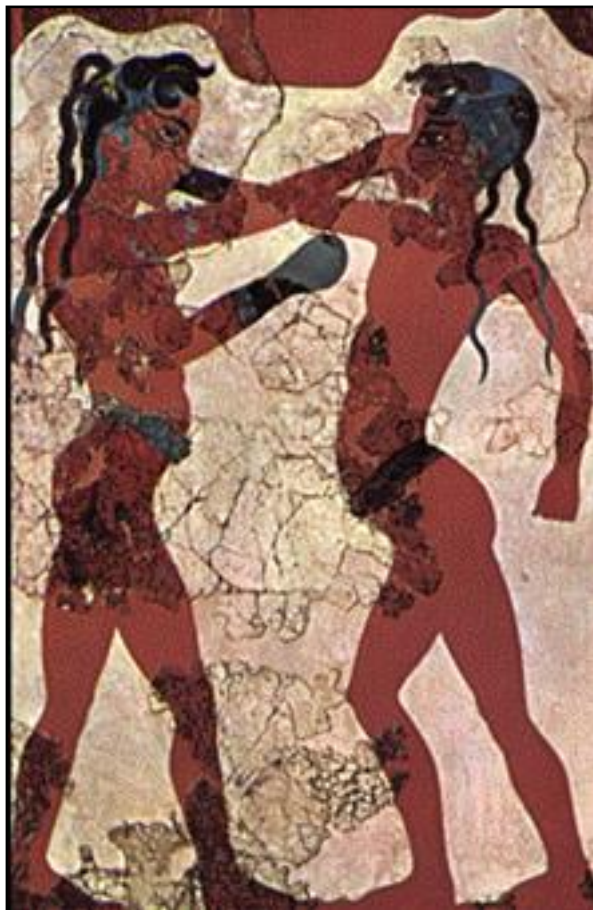
Πριν τη μεγάλη ηφαιστειακή καταστροφή των προϊστορικών χρόνων η νήσος ήταν στρογγυλή και είχε το όνομα Στρογγύλη, ενώ αργότερα απέκτησε τα ονόματα Καλλίστη (η ομορφότερη). Το μετέπειτα κλασικό όνομα της νήσου Θήρα προήλθε από τον αρχαίο Σπαρτιάτη Θήρα που από τη Σπάρτη προερχόμενος αποίκησε πρώτος τη νήσο αυτή. Το δε όνομα Σαντορίνη προέρ-

χεται από τους διερχόμενους Φράγκους Σταυροφόρους οι οποίοι κατά το πέρασμά τους στέκονταν για ανεφοδιασμό κοντά στη εκκλησία της Αγίας Ειρήνης και την αποκάλεσαν Σάντα Ιρίνα.

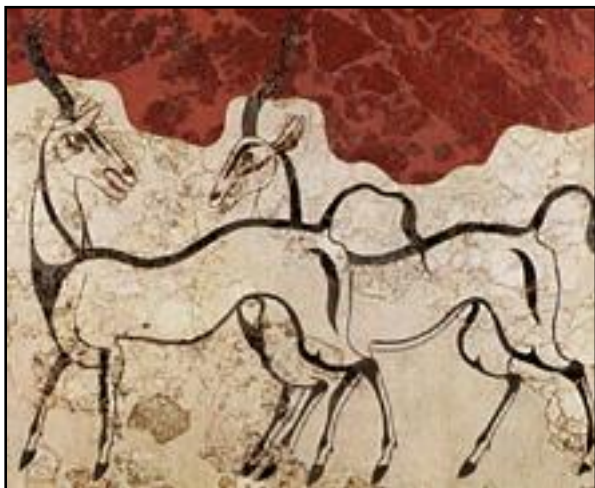

Το Ακρωτήρι βρίσκεται στο νοτιοδυτικό άκρο του νησιού. Έγινε παγκόσμια γνωστό χάρη στον προϊστορικό οικισμό των Μινωιτών, που ανακαλύφθηκε στις ανασκαφές, οι οποίες έγιναν το 1967. Στη φωτογραφία η «Τριγωνική πλατεία».

Το μεγάλο πλήθος από τοιχογραφίες που βρέθηκε κατά τη διάρκεια των ανασκαφών είναι πολύτιμη πηγή πληροφοριών για την καθημερινή ζωή στο Ακρωτήρι, τη θρησκεία και τη φύση του νησιού. Στη φωτογραφία οι «νεαροί πυγμάχοι».

Ο πολιτισμός του Ακρωτηρίου συνδυάζει στοιχεία του Κυκλαδικού και του Μινωικού πολιτισμού. Στη φωτογραφία ένας ψαράς.

Αυτές είναι οι αντιλόπες.

Και αυτό είναι ένα αγγείο από τον πολιτισμό του Ακρωτηρίου.

Αρχαία Θήρα ονομάζεται η αρχαία πόλη που βρίσκεται στην κορυφή του Μέσα Βουνού στη Σαντορίνη. Η πόλη ιδρύθηκε τον 8ο αιώνα π.Χ. από τους Λακεδαιμόνιους (Δωριείς) και κατοικήθηκε μέχρι τους πρωτοβυζαντινούς χρόνους. Στη φωτογραφία η Αγορά στην αρχαία πόλη.

Αυτός είναι ο Κούρος που είναι γνωστός και ως ο Απόλλων της Θήρας (6ος αιώνας π.Χ.).

Η Θήρα ήταν το μοναδικό νησί από τις Κυκλάδες που αρνήθηκε τον 5ο αιώνα π.Χ. να συμμαχήσει με την Αρχαία Αθήνα και να εισέλθει στη Συμμαχία της Δήλου. Στην Ελληνιστική περίοδο έγινε η κύρια ναυτική βάση για τους βασιλείς της Αιγύπτου από τη Δυναστεία των Πτολεμαίων.

Όπως και με άλλα ελληνικά εδάφη, η Θήρα κυβερνήθηκε από τους Ρωμαίους. Όταν διαιρέθηκε η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, το νησί πέρασε στην ανατολική πλευρά της αυτοκρατορίας που είναι η Βυζαντινή Αυτοκρατορία. Το ηφαίστειο εξερράγη ξανά το καλοκαίρι του 727 μ.Χ. Στη φωτογραφία η Βυζαντινή εκκλησία της Παναγίας Επισκοπής.

Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους το 1204 η Θήρα πέρασε στους Βενετούς. Το 1537 η Θήρα, ακολουθώντας τη μοίρα και των άλλων νησιών του Αιγαίου, δέχτηκε τις επιδρομές του Χαϊρεντίν Μπαρμπαρόσα. Η Θήρα περιήλθε τελικά στους Τούρκους το 1566, με εξαίρεση το καστέλι του Ακρωτηρίου, το οποίο πέρασε στα χέρια των Τούρκων το 1617.

Στις 5 Μαΐου του 1821, κατά την εορτή της πολιούχου του νησιού Αγίας Ειρήνης, ο καπετάνιος Ευάγγελος Ματζαράκης, επίτροπος του Αλέξανδρου Υψηλάντη, σήκωσε τη σημαία της επανάστασης στη Σαντορίνη. Το νησί έγινε μέρος του νεοσύστατου ελληνικού κράτους το 1832.

Το ηφαίστειο της Σαντορίνης άρχισε να εκρήγνυται στις 26 Ιανουαρίου 1866. Η έκρηξη περιλάμβανε την έκχυση λάβας. Ένας σεισμός 6,1 ρίχτερ έλαβε χώρα στις 30 Ιανουαρίου και προκάλεσε ζημιές. Η έκρηξη τελείωσε στις 15 Οκτωβρίου 1870.

Μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή εγκαταστάθηκαν στο νησί οικογένειες Μικρασιατών προσφύγων. Νέες εκρήξεις του ηφαιστείου έγιναν το 1925, το 1939 και το 1950.

Ήταν 9 Ιουλίου του 1956 όταν ένας από τους μεγαλύτερους σεισμούς του 20ού αιώνα (μεγέθους 7,5 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ) στην Ευρώπη ισοπέδωσε τη Σαντορίνη, αφήνοντας πίσω νεκρούς, τραυματίες και χιλιάδες σπίτια γκρεμισμένα. Εκτός από τη Σαντορίνη, πληθώρα

καταστροφών σημειώθηκαν και στα νησιά Αμοργός, Ανάφη, Αστυπάλαια, Ίος, Πάρος, Νάξος, Κάλυμνος, Λέρος, Πάτμος και Λειψοί. Μάλιστα προκλήθηκε και τσουνάμι στο Αιγαίο. Μετά από αυτό το γεγονός μεγάλο μέρος του πληθυσμού έφυγε από το νησί.

Τη δεκαετία του 1960 άρχισε να αναπτύσσεται ο τουρισμός στη Σαντορίνη, φτάνοντας στο αποκορύφωμά του στα μέσα της δεκαετίας του 1980. Από τότε ο τουρισμός στο νησί γνωρίζει συνεχή ανάπτυξη, έχοντας καταστήσει πλέον τη Σαντορίνη έναν από τους δημοφιλέστερους τουριστικούς προορισμούς σε διεθνές επίπεδο.

Στη φωτογραφία τα Φηρά, η πρωτεύουσα της Σαντορίνης, όπως φαίνεται από την καλδέρα.

Τα σπίτια στα Φηρά είναι κατασκευασμένα το ένα δίπλα στο άλλο, άλλα σκαμμένα μέσα στον βράχο και άλλα κτισμένα πάνω σ' αυτόν.